

**Національна рада України з
питань розвитку науки і
технологій**
НАУКОВИЙ КОМІТЕТ

вул. Бориса Грінченка, 1, к. 122, м. Київ, 01001
e-mail: nasciencecops@gmail.com
<https://sites.google.com/view/sciencecops-ua>



**National Council of Ukraine for Sc
Technology Development**
SCIENTIFIC COMMITTEE

1 Borysa Hrinchenka Str, off. 122, Kyiv
e-mail: nasciencecops@gmail.com
<https://sites.google.com/view/sciencecops-ua>

№ 007-1-574 від 03.12.2020 р.

**Комітет Верховної Ради
України з питань освіти,
науки та інновацій**

На лист Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 18 листопада 2020 року № 04-24/17-2020/214076 направляємо рекомендації щодо питання «Про стан та перспективи формування нормативно-правової бази у сфері забезпечення інноваційного розвитку України» (доповідач – Колежук О.К.).

На поточний момент законодавство у сфері інноваційної діяльності складають Закон України «Про інноваційну діяльність», Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закони України «Про національну безпеку України», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інвестиційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Про наукові парки». Серед інших нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у зазначеній сфері, основними є

- Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1056 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017-2021 роки», якими затверджено стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності та середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017-2021 роки, а також запроваджено проведення моніторингу їх реалізації головними розпорядниками бюджетних коштів.

- Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 2000 р. № 979 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2020 р. № 1157), якою затверджено Статут Державної інноваційної фінансово-кредитної установи, що організовує відбір інноваційних та інвестиційних проектів і програм, здійснює пошук їх виконавців та інвесторів як в Україні,

так і за її межами, зокрема на конкурсних засадах, і бере участь у реалізації визначених проектів і програм.

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р, яким затверджено Стратегію розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, зокрема здійснено аналіз поточного стану, визначено структурні елементи, наведено проблеми інноваційної діяльності та напрями і способи розв'язання задач, тощо (без визначення прогнозних обсягів коштів).

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2018 року № 895-р, яким утворено Фонд розвитку інновацій (скорочена назва – Український фонд стартапів), що допомагає комерціалізувати вітчизняні інноваційні розробки та випускає на внутрішній та зовнішній ринок нові технології, товари чи послуги.

Серед проблем нормативної бази, що стримують розвиток інноваційної активності, слід відзначити наступні:

- Відсутня належна скоординована взаємодія між органами влади, що регулюють відповідно до своєї компетенції відносини в сфері інноваційної діяльності, з заінтересованими юридичними і фізичними особами.

- Відсутній єдиний центральний орган виконавчої влади, який би реалізував державну політику у сфері інноваційної діяльності (державне управління продовжує здійснюватися за галузевим принципом).

- Відсутня методологія визначення пріоритетів інноваційної діяльності та науково-технологічної сфери та механізм, який би забезпечував можливість їхнього гнучкого та оперативного оновлення.

- Через недостатність економічних стимулів для впровадження інноваційних розробок слабко розвинута відповідна інфраструктура.

Головними проблемами суб'єктів інновацій є: нестача власних коштів та недостатня фінансова підтримка держави, великі витрати на нововведення та високий економічний ризик, тривалий термін окупності, низький платоспроможний попит на нову продукцію, нестача інформації про ринки збуту тощо. В першу чергу, вирішення цих проблем потребує збільшення доступності фінансування (наприклад, шляхом надання кредитів за зниженою ставкою), запровадження податкових стимулів, а також покращення інвестиційного клімату, сприяння експорту високотехнологічної продукції, створення зон інноваційного підприємництва, розвитку міжнародних науково-технічних зв'язків.

Таким чином, суб'єкти господарювання, які працюють в реальному секторі економіки та впроваджують інновації, потребують державної підтримки та стимулювання.

При цьому основний закон, що регулює суспільні відносини у сфері інновацій, Закон України «Про інноваційну діяльність», істотно застарів

(був розроблений у 2002 році, а останні зміни до нього приймались у 2012 році) і не відповідає сучасним реаліям.

За такої ситуації вважаємо, що є доцільними наступні кроки:

- розробка нового рамкового Закону України щодо підтримки та розвитку інноваційної діяльності, на заміну чинного Закону України «Про інноваційну діяльність»;
- внесення змін до Бюджетного, Податкового кодексів України щодо стимулювання інновацій та інвестицій в інноваційній сфері; передбачити також зміну системи бюджетного фінансування інноваційної діяльності (концентрація ресурсів у одного розпорядника бюджетних коштів);
- організація роботи Фонду розвитку інновацій як юридичної особи публічного права за типом «фонд фондів»;
- створення механізму комерціалізації нематеріальних активів університетів та наукових установ через Фонд розвитку інновацій;
- визначення зasad і форм публічно-приватного партнерства у сфері інноваційної діяльності та фінансових відносин, які виникають при такому партнерстві, зокрема, спрощення механізму реалізації спільної діяльності за участі бюджетних установ (ЗВО, наукових установ) та суб'єктів підприємницької діяльності;
- зміна структури пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та системи їх формування; враховуючи швидку динаміку змін, видається недоцільним встановлювати такі пріоритети на рівні Закону України, натомість відповідні актуальні напрямки могли б оперативно визначатися на рівні Фонду розвитку інновацій;
- спрощення процедури отримання державної підтримки суб'єктами інноваційної діяльності; формування механізмів залучення приватних вітчизняних інвестицій у розвиток інновацій визначення видів державної підтримки інноваційної діяльності в Україні;

Голова Наукового комітету
Національної ради України
з питань розвитку
науки і технологій

Alexei Kolesnik

О. К. Колежук